

בעזהש"ת

קזמזרס

הידיד שלי תורה

פרשת וארא

יו"ל על ידי

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל

מסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

קרית יואל - בני ברק

כיתה ה' (א-ב)

הר"ר משה יוחנן קליין הי"ו
הר"ר שמואל אלטער בנעט הי"ו

חידו"ת לפרשת וארא

ויקח עמרם את יוכבד דודתו לו לאשה.

וקשה דבפרשת שמות כתיב וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי ולא גילה את שמם ואמאי כאן גילה הכתוב שעמרם לקח את יוכבד, גם צ"ע מהו הלשון וילך להיכן הלך.

וי"ל עפ"י"מ שכתב האוה"ח הק' איך לקח יעקב ב' אחיות הא אבותינו שמרו את משמרת התורה אף שלא ניתנה, ותי' דיעקב אבינו קיבל בנבואה שלצורך שעה יקח את שתי האחיות ורק ע"י כך יוכל להעמיד את השבטים שבטי-יה.

והנה קושיא הנ"ל קשה גם על עמרם איך נשא את דודתו שהתורה אסרתה עליו, וצריך לומר כמו"ש האוה"ח הק' שקיבל בנבואה שרק מזיווג זה יוכלו להעמיד את משה ואהרן, אבל לפני המון עם שאינם יודעים בעתידות ונבואה היה דבר זה גנאי לעשות מה שאסרה התוה"ק, ואין מגלים דבר זה אלא לצנועים, כי המון העם ילמדו לעבור על דברי התורה, על כן הלך עמרם לעיר אחרת שלא הכירו אותו ולא ידעו

כי יאמר אליכם פרעה תנו לכם מופת.

וצריך ביאור אומרו "לכם" והול"ל תנו מופת.

וי"ל דהנה אם עושה השי"ת נס הוא גדול בעיני בני אדם, ואף אם עושה הנס כמה פעמים הוא נשאר בגדר חידוש, ואף האדם שנעשו הנסים על ידו כל פעם ופעם נשארים הנסים בגדר חידושים, כי אין הבני אדם ואף האדם שנעשה על ידו הנס יודעים איך שנשתנה הטבע ונעשה הנס, מה שאין כן להבדיל אלף אלפי הבדלות אם אדם עושה דבר פלא ח"ו ע"י כישוף אף אם בפעם הראשונה יהיה בעיניו חידוש שהצליח במעשהו לעשות פלא, אבל אם יחזור עוד פעם על מעשהו אע"פ שבעיני אחרים יהיה הדבר עוד בגדר חידוש אבל בעיני המכשף לא יהיה כבר חידוש כי הוא יודע איך עשה הכישוף.

וזהו שאמר הכתוב תנו "לכם" מופת שתעשו שגם בעיניכם יהיה פלא.

(נועם אלימלך)

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעב"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

(ב) מרשעי ישראל, וע"ז אמר פדות שלח לעמו, (ג) מן יצר הרע, וע"ז אמר והרבה עמו פדות.

(מרפא לנפש)

כי בפעם הזאת אני שולח את כל מגפותי. פרש"י למדו מכאן שמכת בכורות קשה מכולם, והקשו המפורשים הא כאן מדבר ממכת ברד ואיך הראיה שמכת בכורות קשה מכולם, ותי' הגאון החר"ף ר' איציקל האמבורגער זצ"ל עפ"י"מ דאיתא במדרש שעל המטה היה חקוק דצ"ך עד"ש באח"ב, וכשמשה רבינו הביא המכות הסתכל במטה וידע על ידי כך את סדר המכות, ד' הוא דם, צ' הוא צפרדע וכו', אבל כשהגיע משה רבינו למכה השביעית מהיכן ידע איזה מכה שבאה עכשיו הא יש במטה שני ב', ע"כ החליט משה רבינו שמכת בכורות צריכה להיות האחרונה כי הסברא נותנת שהמכה הקשה ביותר באה באחרונה, ואתי שפיר מה שאמר רש"י דמדהחליט משה רבינו דהמכה השביעית היא ברד ש"מ שמכת בכורות קשה מכולם.

(באר יצחק)

שיוכבד היא דודתו כי לכסות הדבר, אבל בפרשה הכא גילה הכתוב כי היה כבר אחרי שמשה ואהרן עשו את האותות והמופתים וראו כולם שמזיווג זה יצאו אנשים גדולים והי' הדבר בנבואה.

(ויואל משה)

והדגה אשר ביאור מתה. ולכאורה למה נשתנו דגים אלו מהדגים בזמן המבול שברחו לאוקינוס ונצלו, וי"ל דהנה המצריים עבדו ליאור והיאור הי' עבודה זרה שלהם והדגים אשר ביאור ניזונו מן העבודה זרה וכיון שניזונו מהע"ז נתקשרו בו על כן לא נמלטו משא"כ בזמן המבול.

(על הגאולה ועל התמורה)

במכת ערוב כתיב - ושמתי פדות בין עמי ובין עמך. שמעתי מכ"ק אדמו"ר מהר"י ט"ב מסאטמאר זצוק"ל לפרש המסורה המובא בבעל הטורים ג' פעמים 'פדות', (א) ושמתי פדות בין עמי ובין עמיד (שמות ח, יט), (ב) פדות שלח לעמו (תהלים קיא, ט), (ג) והרבה עמו פדות (תהלים קל, ז). דיש ג' מיני גליות, (א) מאומות העולם, וע"ז אמר ושמתי פדות בין עמי ובין עמיד,

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות כ"ק מרן רבינו הקדוש זיעונו"א - בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

הוא אהרן ומשה... הוא משה ואהרן...

שמעתי מפי מורי [הגה"ק בעל ייטב לב ז"ל] טעם שפעם הקדים הפסוק אהרן למשה ופעם משה לאהרן, לפי שכל אחד ואחד היה שפל בעיניו מאחיו, וכל אחד הקדים אחיו לשמו.

(גרסא דינקותא)

ועפ"י ד"ת זו אפשר להבין טוב הסיפור דלהלן: פעם אחת ביום ערב שבת קודש עמדתי אצל אדמו"ר הקדוש [בעל ייטב לב] זצ"ל בבית המדרש שלו, ובאו אז שני אנשים ממרחק רב על שב"ק, וכאשר באו לאדמו"ר הקדוש זצ"ל לקבל ממנו שלום כנהוג, שאל אותם אדמו"ר מאין אתם והשיבו מעיר פלוני, ואח"כ שאל אותם אדמו"ר לאיזה צדיק הייתם נוסעים עד עכשיו [כי היה אז פעם ראשונה שבאו לאדמו"ר זצ"ל לסינעט], ואמרו שהיו נוסעים לצאנז להרה"ק בעל דברי חיים זצ"ל, וכשאמרו לו שהיו נוסעים לצאנז היה מתאנח מאוד, ואמר בתמיחה, אתם הייתם נוסעים לצאנז ועכשיו באתם אלי, ואמר להם למי באתם עכשיו, והיה מתאנח מאוד ותמה למה באים אצלו, וכל זה אמר מרוב ענוותנותו כי היה שפל בעיניו מכולם, זה ראיתי בעיני

(שערי ישועה)

ובעין זה אמר פעם הייטב לב לתלמידי המהר"ם שיק מחוסט זצוק"ל, סעו אל רבכם ותמסרו לו בשמי דרישת שלום חמה עם ברכת גמור חתימה טובה ושמחת יו"ט, וחוסף להם ואמר - מי אני - כבר שמעתם היום בדרשה, אבל רבכם הנו באמת איש קדוש וטהור, אמרו לרבכם בשמי שאם הוא רוצה שיחיה לו שכן טוב שיתפלל אל השי"ת שיתן לי הרהרורי תשובה ואז יהיה לו שכן טוב.

(שאול בחיר ה')